

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisul nu se retrimite.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 46).

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se pretindecă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 255.—Anul LXVI.

Brașov, Duminecă 18 (29) Noemvrie.

1903.

Gubernamentalii ori antinaționali?

Nu de mult am vorbit la locul acesta despre acel soi de Români, cari odinioară se dădeau de cei mai mari naționaliști, pretindeau a fi cei mai credincioși dintre credincioșii partidului național român și cari făceau o gură, încât credeai, că au luat în arendă cel puțin pe cincideci de ani cauza națională a poporului român, ér acum nu se rușineză a pune în cui și pretinsul lor naționalism și credința, ce-o fățureau față cu partidul și programul nostru de la 1881 — și a se face corteșii actualului ministru președinte unguresc, a contelui Stefan Tisza.

Noi le-am dat polecra de „naționaliști gubernamentali”, arătând tot-odată, că acești oameni reprezintă rămășițele vechei tovărășii „tribuniste” și că-și vând marfa în dughiana „Tribunei Popor.” din Arad.

Toți cetitorii noștri cunosc părerea noastră despre isprăvile acestor negustori cu principii și convingeri politice și naționale, căci tocmai într'un număr de Dumineca ne-am fost luat ostentă a demasca nouele lor uneltiri.

Așa trecuseră de atunci câte-va zile și așa, ca „Tribuna Poporului” din Arad publică în numărul său de la 5 (18) Noemvrie a. c. un articol subsemnat de Eugen Brote, intitulat „Teorie fără practică.”

Credem, că cei mai mulți își vor aduce aminte, că Eugen Brote, care a figurat aici la noi pe vremile așa dișei „campanie memorandiste” ca conducător, este unul dintre matadorii vechei tovărășii „tribuniste”, își vor aduce aminte, că, pe când se afla între noi, făcea pe naționalistul „neînfricat”, pe „neînduplecatul” apărător al drepturilor poporului român și al țării Ardealului.

Ei bine, acest Eugen Brote, după ce a încurcat toate treburile

partidului național și l'a spus la cele mai amare prigoni, după ce mai ales a încurcat într'un mare proces întreg comitetul partidului, și însuși luându-o la sănătoșa peste graniță, s'a schimbat așa de cumplit, încât a-și vede alb ceea-ce atunci i-se părea negru și întors.

Ca să dăm o mică probă despre acesta, vom spune, că acel Brote, care când cu memorandumul nici că voia să audă de guvernul unguresc, astăzi vine și propagă prin „Tribuna Poporului” părerea, că numai dela guvernul unguresc pôte veni mântuirea noastră din starea asuprită, în care ne aflăm și anume dela guvernul actual presidat de contele Tisza.

In articolul amintit Eugen Brote se ocupă de declarațiunile guvernului Tisza cu privire la politica sa de naționalitate. Părerea sa este, că contele Tisza stă în declarațiunea lui pe punctul de vedere teoretic maghiar, că a vorbit de „cetățenii de limbă străină” fiind-că a trebuit să țină seama de acest punct de vedere teoretic, după care toți cetățenii statului sunt priviți politicește ca Maghiari, fiind-că la din contră s'ar fi făcut imposibil. Dér. și aici e ce e... contele Tisza are în realitate alte tendințe și scopuri, favorabile pentru împăciuirea cu naționalitățile, teoria e una, practica lui e cu totul alta.

Neînduplecatul naționalist de odinioară sperăză adevărat, că contele Tisza cu timpul va da de minciună teoria soților și colaboratorilor săi șovinisti și va îmbrățișa de fapt cauza frățietății cu Români, Slovaci, Germanii etc.

Am dice, că credința îl va mântui, decât n'am sci cât de ușor schimbă credințele și convingerile sale. Am dice, că omul, după păniile ce le-a avut, s'a înmuat de tot și acum nu vede scăpare decât numai în mila adversarilor neamului nostru decât s'ar mărgini a spera și a aștepta.

Dér Eugen Brote merge mult mai departe cu vederile sale asupra părții practice a politicei unguresce și cere dela Români asupriți să subscrie înainte și cu ochii închiși contractul de frățietate cu Tisza și cu Ungurii lui. Căci étă ce scrie în „Tribuna Poporului”:

„...suntem politicesce datorî, mai ales în vederea înaltului scop al împăciuirii, care îl urmărim, să nu manifestăm astăzi îndoiele în sinceritatea și tendința guvernului.”

După toate câte le-am suferit și le suferim, după toate câte le-am vădut și le vedem, după-ce Tisza ne spune în programul lui, că va înăspri încă măsurile de maghiarizare de până acum, noi să nu ne'ndoim în sinceritatea și tendința acestui guvern!

Asemeni păreri lătesc prietenii și ómenii „Tribunei Poporului” prin colónele ei și acești „naționaliști” tot se mai plâng, că-i numim gubernamentali!!

Vrean mai bine să le dicem anti-naționali?

Ministrul președinte unguresc groful Stefan Tisza a trecut de pe terenul vorbelor pe acela al faptelor. Vre să dea dovezi de energie și de forță. Tatăl său Coloman Tisza se lăudase odinioară, că va turti la părete și va sdrobi naționalitățile, ér fiul ajuns în scaunul de ministru președinte pe care ședuse și tatăl, vré să turtescă și sdrobescă obstrucțiunea. Și așa se întâmplă, că crisa ungară, crisa țării cum o numesc unii, numai acum a ajuns la punctul decisiv. Tisza vedând, că cu buna no-pôte scóte la cale cu obstrucțiunii, s'a sufulcat odată strașnic și a venit înaintea dietei cu propunerea de a se ținé câte două ședințe în fie-care zi. Într'una să se desbată contin-

gentul de recruți, în alta proiectul de indemnitate budgetară.

In jurul acestei propuneri s'a desfășurat o discuție din cele mai vehemente în ședința de Joi a dietei. Cetitorii se vor delecta cetind raportul ce-l dăm mai jos asupra decursului acestei ședințe. Opoziția a întâmpinat propunerea cu viforóse proteste și era p'aci să se încaere „părinții patriei”, atât de mult se deslănțuiră patimele și urele personale.

De-odată cu aplicarea acestei măsuri în contra obstrucțiunii, se întâmplă un lucru destul de însemnat. Contele Apponyi și garda lui se desface de Tisza și iese din partidul guvernului. Eșirea acesta e aplaudată de toți cei cari s'au jurat să ducă luptă de nimicire contra guvernului Tisza, și Apponyi e privit acum ca sufletul acțiunii antitisziste, ca omul, care e chemat să închege, în taină, taberele resfirate opoziționale pentru a da cu succes asaltul de răsturnare contra lui Tisza. Kosuthisti-independisti, ugronști, poporali și tot felul de opoziționali se ridică ca un singur om spre a săpa grópa lui Tisza.

Toțe partidele opoziționale au luat în conferințele lor hotărîrea de a lupta la extrem contra guvernului, pe care speră să-l dobóre a-și mâne. În tabéra 48-iștilor sunt mai ales ómenii, cari cer capul lui Tisza. Și ei sunt ajutați bărbătesce de poporali și de cei-ce se numesc „oposiție liberă”, ér acum li-s'au mai adaus și grupul însemnat al aderenților contelui Apponyi.

Pe ziua de 15 Decemvrie sunt convocate în Viena delegațiunile austro-ungare. Se crede, că sesiunea din est-an va fi de scurtă durată, de óre-ce guvernul comun se va mărgini a cere și el o indemnitate de trei luni pentru cheltuelile comune.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Noroc mare — minte puțină.

De Gr. N. Coatu.

— Fine. —

— Vă salut d-le Chițibuș!

— A!... *Bonjur, bonjur* d-le Ilescu. Ce mai faci, bine, sănătos?... Ia poftim! poftim! (Ce-s Români noștri! Déca învață o lécă de carte, apoi le vine greu să-și vorbescă limba lor! Ar fi putut dice în loc de „bonjur” „bună ziua” pe românesce.)

— Hei d-le Ilescu, te vădura D-șeu! Te-o plésuit bun noroc!... Anico!... un pahar de apă și-o cafea pentru domnul! Acu îndată. Visai de așa ceva d-le Ilescu?...

— Ba nici prin minte nu-mi trecea.

— In afa-cerea asta fără avocat nu se pôte; se cer óreș-care formalități; pe urmă trebuie să umbli în grabă, sciî proverbul: „bate ferul cătu-i cald.”

— Da! sciî că-mi trebuie.

— Étă că, sunt la dispoziția d-tale.

— D'apoi cât îmi ceri?...

— Nu cer părălescă, ci să ne împăcăm la sută.

— Bine, hai s'asa, cât îmi cereți?...

— Nu-ți cer mult: 30% din averea care-i primi-o.

— Ba nu!... 25% vė ajunge.

— Bine. Nu-ți stric hatărul. Déca vréi pot să-ți avanseș și ceva parale, pôte îți trebuie.

— Déca vroiti... Mi-ar trebui.

— Cât îți trebuie?...

— Vr'o 5-6 sute de lei.

— Poftim.

Chițibuș cunoscea de aprópe pe Ión Petrescu și era fórte sigur, că se găsesce în lașile lui, bani ruginiți.

— Va să dică ne-am înțeles?...

— Da, d-le Chițibuș.

— Atunci mâne mergem cu birja la Bălăbanesci.

— Da, mergem.

„Interesul pórtă fesul”, așa este un proverb. Ilescu fú primit de Chițibuș în salonul cel mai mare, mai curat și mai bine mobilat. Nu scia cum să-l primescă și cum să se pórtă cu el, în vreme ce câteva zile în urmă, nici la bucătărie nu l'ar fi primit. Trébă de avocatură. Ca avocat, decât pe lângă învățătura nu-i fi și meșter, morf de fóme, mai ales astăzi, când avocații s'au

înmulțit așa de tare, că decât a-i svirli o pétră în sus, cade în capul unui avocat.

* * *

Până înséră Ilescu avú timp să-și téguescă haine bune și să arvonescă și birja pentru Bălăbanesci. Luă și pentru nevastă câte ceva, așa că acum se dresese totul în casă. Bucurie, veselie, chef și alta nimic, era în casa lor.

Banul scărbesce, banul înveselesce pe om. Toți mahalagii se uitau cu ochi réi asupra lor, căci începuse a se fuduli. Un bérân de alătura dicea: La sfânta evanghelie serie: „Cine se înalță se va smeri, cine se smeresce se va înalța”. O luat ei pe mare, dér banul îi ochiul dracului, îi rotund bată-l să-l bată și nu-l poți ține. „Averea nu-i așa greu de făcut, cum îi greu de ținut.”

A doua zi des de diminétă birjarul fú cu trăsura la pórtă. Pusese patru cai și tótă mahalaua húa de clopoței și zurgălăi. Se duse pe la Chițibuș și împreună plecară la Bălăbanesci.

Făcend formele cerute de lege, primarul rupend pecetiile de cėrá aplicate pe tot ce se gasea în ograda lui Ión Petrescu, îi dádú pe sémă. Într'un cufér mare incu-

iat cu două bróșce și patru lácați, în cutiî de chibrituri de cele mari, găsiră numai în aur suma de 135,000 lei. Și-au făcut cruce și s'au mirat mult cei de față. Tot în acel cofer erau și înscrisuri dela ómeni de peste 50,000 de lei, cum și hotăririle pentru casele luate de la datornici.

Pe acestea toate le rupse, strigând în gura mare, că-i értă pe cei datorî și cei cari au fost scoși afară din casă să se ducă ér în ele.

— Boda proste, și Dumneșeu să-ți dea sănătate! auđiai în toate părțile.

— Ómeni buni, strigă Ilescu. Tot pá-méntul arabil, pădurea, via și casele le pun în vânđare, decât vroiti le puteți cumpéra.

— Le cumpărăm strigară toți.

Ómenii în satul Bălăbanesci fiind fórte harnici și gospodari, mai avénd și societate în sat, după-ce conveniră din preț, în două zile depuseră toți banii în mânilor lui Ilescu. Din această vânđare mai prinse încă suma de 100,000 de lei. Totalul moștenirii fú 235,000 lei în numerar, pe care Ilescu îi puse în buzunar și porni cu dēuși la oraș. În câteva zile se împărți tótă averea lui Ión Petrescu; par'că nici nu mai fusese vr'odată în Bălăbanesci.

Gubernatorul cetății București. D-l colonelul Mihail *Boleanu*, de la marele stat-major al armatei, a fost numit, pe ziua de Miercuri, guvernator al cetății (fortificației) București.

Petersburgul inundat. În urma ploilor torențiale care au căzut la Petersburg, fluviul *Neva* s'a revărsat. Multe străde din acest oraș sunt inundate. Circulația este împiedecată.

Din Sebeșul-săsesc ni-se scrie, că la 22 Noemvrie s'a dat acolo o reprezentație teatrală de diletanți. S'au jucat piesele comice „Esecutorul” și „Unde dai și unde crapă”, cu frumos succes. Deși timpul nefavorabil a împiedecat pe mulți de a veni, totuși la orele 8 seara sala cea mare a hotelului „Leul de aur” era ocupată de numărul public. Au avut roluri d-na Maria Gavrila, d-șora Neli Dobrescu, d-șora Elisab. Moga și d-nii Vas. Span și P. Munteanu. Toți s'au achitat mulțumitor de rolurile lor. După teatru a fost petrecere cu joc, care a durat până în zori de ziua.

Asasinat în România. Ziarul „Br. Lapok” sub titlul de mai sus publică știrile, că știrile acestea au găsit în muntele Lotru (Vilcea) cadavru lui Parisianu, cunoscut din procesul falsificărilor. După toate semnele, se vede că Parisianu a fost asasinat. Bănuiala asasinatului d-șora „Br. L.” cade asupra guvernului, ceea ce este de necredut, însă este posibil, „căci asemenea „episóde” romantice se întâmplă multe în Balcani, ér România nu face, decât le copiază”. — Pentru liniștirea foii maghiare, putem să comunicăm, că acel cadavru a fost recunoscut a fi al profesorului G. *Budu* din Craiova, care s'a sinucis, ér încât pentru „episódele” romantice, să le caute prin Macedonia și Bulgaria.

Uciderea unui cămătar. Nu de mult s'a întâmplat în Sighetul-Maramureșului, că ucigașii jidovului cămătar Pollak au fost achitați de către curtea cu jurați. Acuma se scrie éráși despre un asemenea cas tot din Maramureș. În comuna Körömező, jidovul Israel Sipser a eșit în seara de 23 Noemvrie în ogradă și nu s'a mai întors în casă. Familia îngrijată de rămănera lui Sipser, a eșit să-l caute și l'au găsit mort în ogradă, având mai multe răni la cap făcute cu toporul. Jandarmii au fost înșcințați și s'au pus să caute pe făptuitorii. Bănuiala a căzut pe un vecin al lui Israel, care a și fost arestat, însă neputându-se dovedi nimica împotriva lui, a fost liberat éráși. Până acuma nu s'a putut da de urma ucigașului.

Accident în fabrica de zahar din Bod. Vineri dimineața s'a întâmplat un accident în fabrica de zahar din Bod. Vasile Hălchianu lucrător în etate de 17 ani a fost apucat de șnrț într-o rotă și învârtit de două ori așa că i-s'a scrintit mâna dreaptă din umăr și i-s'a rupt degetul cel mare de la mâna dreaptă. Nenorocitul băiat a fost luat sub îngrijire medicală în infirmeria fabricii.

Doi comisari ai comitetului macedonean au făcut o îndrăsnită încercare de șantaj (stórcere de bani) în Sofia, care s'a dat acum pe față. Victima e însuși d-l Gheșoff șeful partidului Stoilovist. Sunt mai multe știri, de când fostul președinte al Sobraniei a primit visita a doi tineri, cari s'au prezentat ca foști învățători în Macedonia. Gheșoff i-a primit bine s'a interesat de sórtea lor și a comunităților bulgare unde au funcționat ca dascăli.

În toiul convorbirii cei doi pseudo-învățători se ridică de pe scaunele lor, se reped la Gheșoff și l'amenință cu mórtea, decât nu le liberază imediat o sumă de 50.000 franci. Cum se găsea singur cu cei doi indivizi în cabinetul său de lucru și neavând posibilitatea să sune după ajutor Gheșoff s'a executat și a semnat două cecuri à 25.000 franci fiecare. Atentatorii au plecat nu fără să amenințe cu represalii, decât victima s'ar gândi să denunțe poliției șantajul. Gheșoff nu s'a lăsat însă

intimidat și imediat a trimis poliției semnamentele celor doi emisari ai comitetului macedonean. În momentul când unul din aceștia se prezintă la bancă ca să încazeze ceurile a fost arestat. Cel-lalt nu a putut fi prins de óre-ce a dispărut din Sofia.

Cununie. Ni-se scrie: În 22 Nov. n. și-a celebrat cununia religioasă d-l Aurel *Nistor*, ales paroch în Arpătac cu d-șora *Marióra Micu*, fiica părintelui Moise Micu din Poiana-Mărului. La această cununie au asistat numeroși óspeți distinși din Brașov și din depărtări mai mari. Era de față și venerabila dómna *Stanciulescu* din Ploiești, mama cunoscutului librar editor cu același nume, ér mirelui bunică. Óspeții din Brașov au sosit la gara din Tohanul-vechiu dimineața la orele 10. Odată cu aceștia s'au și mirele precum și nunul, părintele *Alexe Verzea* din Satulung, cu dómna. La gară óspeții fură primiți de către părintele Micu și óspătați cu șampanie. Vro patru-deci de flăcăi din Poiana Mărului veniseră călări la Tohan, de unde au făcut escorta mirelui și a óspeților, cari fură transportați într'un lung șir de trăsuri până la casa socrului mic. După cununie s'a dat o masă copioasă în casele părintelui Micu la care n'au lipsit nici toastele. Mi-am remarcat cu deosebire cuvântarea nunului, pár. *Verzea* apoi a protopopului *Dan* din Zărnești, a d-lui Dr. *Vecerdea* Brașov, G. *Oprea* Tohanul-vechiu, pár. *Mereș* din Bod. Au mai vorbit și alții. După hanchet, la care au participat aproape 100 de persoane, a urmat dans până în zori de zi. Dintre óspeții mai îndepărtați am remarcat pe părintele *Valer Comșa* din Copăcel cu dómna, pár. Al. *Serban* din Voila cu dómna, prim-pretorele *Urdea* din Arpaș, d-nul *Bica* notar cu dómna. — Dimineața am plecat de la ospitaliera casă cu cele mai plăcute suveniruri, urând tinerei părechii fericire deplină și mulțumind părinților pentru deosebita atențiune și distinsa politeță, cu care s'au arătat față cu toți óspeții. — g...z.

Foc. Er, Sâmbătă, pe la ora 1 p. m. a izbucnit foc în pivnița de la casarma de infanterie de strada neagră. Focul a început să mistue lemnele, care sunt acolo în deposit. Focul a fost stins de către soldați, așa că intervenția pompierilor a fost de prisos.

Gróznic foc în New-York. În New-York s'a întâmplat știrile aceste un gróznic foc în care au ars de vii 35 de lucrători. Focul a izbucnit noaptea într-o baracă unde dormeau 195 lucrători angajați pentru lucrările căilor ferate. Deșteptați în mod bruscă de flăcări, ei fură cuprinși de o teribilă panică. Toți se îngrămădiră spre unica eșire a baracei pentru a fugi de catastrofa. Aci se încinse o luptă îngrozitoare. Câți-va cari erau deja aproape să scape, voră să reîntre pentru a-și lua lucrurile pe cari în momentul deșteptării lor le uitaseră. Aceștia au ars toți. Până acuma s'au găsit 27 de cadavre. Clădirea a fost o desăvârșire distrusă de flăcări.

Negustori de fete pedepsiți. Poliția din Budapesta a arestat mai deunăzi la gara de nord trei negustori, cari scoteau tocmai bilete de tren pentru mai multe fete pe cari le înșelaseră, că le vor duce ca servitoare, în realitate însă voiau să le ducă în case de prostituție. Acești negustori erau *Max Herz*, care ține o casă de prostituție în *Vágújhely*, și un tovarăș al lui din Budapesta, cu numele maghiarizat de *Szilagyí Hugo*. Acești jupâni mai aveau cu sine și pe proxeneta *Margareta Stein*, măritată după chelnerul *Langer*. Toți trei au fost condamnați la câte 2 zile arest și câte 30 coróne amendă.

Nu turnați petrolul fiind lampa aprinsă. De atâtea ori s'au întâmplat nenorociri din cauza nebagării de seamă de a turna petrolul în lampă fără să se stingă mai întâiu flacăra. Foile în told'auna publică nenorocirile ce se întâmplă prin asemenea nesocotințe și ómenii totuși nu învață minte. Cea mai nouă nenorocire s'a întâmplat alaltăieri în Sibiu. Servitó

rea *Maria Nanu* a vrut să umplă lampa în modul arătat. Petrolul a explodat și hainele fetei au prins foc. Nenorocita fată plină de arsuri a fost transportată la spital. Nu se știe decât va pute să scape cu viață.

Concertul Konopasek. Domnișóra *Laura Konopasek* va da Marți 1 Decembrie un concert în sala cea mare a Redutai. Cu această ocaziune domnișóra va fi acompaniată de renumitul pianist *Hans Wendel-Hammerstädt*. Biletele se pot cumpăra în librăria d-lui *Hiemesch*. Amatorii de musică se interesează viu de acest concert, mai ales că d-șora *Konopasek* se bucură de un mare renume, ca cântăreță de concerte.

Musica militară a regimentului 50 va da Duminecă, în 29 Noemvrie un concert cu program ales în sala de la *GeWERBEverein*. Cunoscutul restaurator, d-l *Fr. Schmidt* a introdus reforme, reducând taxa garderobei de la 20 bani, cum era mai înainte, la 10 bani, ér intrarea este numai 20 creițari. Renumele bucătăriei d-lui *Schmidt* nu mai are nevoie de reclamă. Serviciul prompt. Beuturile escelente.

Care farmacia va fi deschisă? Duminecă, 29 Nov. după amiazi dintre farmaciile din cetate va fi deschisă numai farmacia d-lui *Hornung* din tégul florilor.

Hrană bună pentru găini. În Anglia se recomandă în timpul din urmă sămănța de la flórea sórelui ca hrană pentru pasări. Această hrană promovéză foarte bine producerea óuelor și strălucirea penelor.

Concertul muzicii comunale. Duminecă în 29 Noemvrie muzica comunală a orașului Brașov va da un concert, sub dirigența capelmaistrului *Max Krause*, în sala de la hotelul *Europa* cu un program din cele mai alese, în care vedem și un punct românesc anume „*Rapsodia română*” de *Ionescu*, orchestrată de d-l *Krause*. Incepul la orele 8. Intrarea 60 bani.

Sașii și învățământul limbei maghiare.

Episcopul săsesc din Sibiu Dr. *Fr. Müller* a dat o circulară cu data de 27 Octomvrie a. c. în care arată pașii întreprinși de consistoriul săsesc față cu cunoscutul ordin al lui *Wlassics* referitor la instrucțiunea limbei maghiare în școlile primare nemaghiare și stabilește măsura, în care va trebui să se predea limba maghiară în școlile săsesci. Circulara trimisă nouă de către un amic al fóiei noastre, fiind foarte instructivă pentru cei-ce, dintre noi, ochi au să vadă și urechi să audă,—o publicăm mai jos în traducere românească. Étă-o.

Nr. 2964—1903 *Circulară*. Cătră toate consistoriile districtuale, presbiterii și școli primare ale bisericii ev. augustane din părțile ardelenale ale Ungariei, precum și cătră direcțiunea seminarului.

„În urma *memorandului* consistoriului central din 26 August 1902 nr. 1849—1902, Excelența Sa d-l ministru de culte și instrucțiune cu ordinul de la 1 l. c. Nr. 66491 a permis,

„ca instrucțiunea limbei maghiare, a scrisului și cetitului maghiar, în școlile primare supuse jurisdicțiunii consistoriului central, să fie separată de instrucțiunea limbei materne, adecă limba maghiară să fie predată deosebit în órele săptămânale destinate spre acest scop”,

„însă cu reserva expresă, că în școla primară nedivisată, cu un singur învățător, să se fixeze pentru învățarea vorbirei maghiare și instrucțiunea scrisului și cetitului maghiar 4 $\frac{1}{2}$, respective 4, cu totul 8 $\frac{1}{2}$ óre; în școlile cu doi învățători 7 $\frac{1}{2}$ respective 6 $\frac{1}{2}$ cu totul 14 óre săptămânale; în școlile cu trei învățători 8 $\frac{1}{2}$ resp. 9 $\frac{1}{2}$ la olaltă 18 óre; în școlile cu patru învățători 10, resp. 12 $\frac{1}{2}$ la olaltă 22 $\frac{1}{2}$ óre săptămânale, în școlile cu cinci învățători 9, resp. 12, la olaltă 21 óre săptămânale și în sfârșit în școlile cu șase învățători 9, resp. 12, la olaltă 21 óre pe săptămână să se întrebuinteze exclusiv pentru instrucțiunea limbei maghiare”.

Pe lângă acesta cere Excelența Sa, „ca — deóre-ce după lege singurul și

principalul scop al instrucției materne maghiare în școla primară este, ca copilul cu limba maternă nemaghiară să-și însușească vorbirea maghiară în așa măsură, ca să-și pótă exprima cugetele în limba această la înțeles, conform trebuințelor vieții sale, și să pótă ceti și scrie fluent unguresc — limba maghiară în órele de mai sus, destinate exclusiv pentru instrucțiunea limbei maghiare, să se predea după o metodă, prin care să se pótă mai bine ajunge această țintă și prin urmare învățarea gramaticii maghiare în școlile primare trebuie limitată la cunoscințele minime necesare cari servesc ca basă la scrierea maghiară”.

Tot-odată Excelența Sa sustine și acum dreptul acordat de mai înainte școlilor noastre primare,

„că instrucțiunea limbei maghiare.... să nu se începă în anul prim, ci în anul al doilea, pentru-ca în anul întâiu să se pótă înlătura lipsurile în cunoscința limbei materne, dér cu reserva expresă, „ca limba maghiară să fie predată în numărul de óre precizat mai sus în restul de 7, respective 8 ani și anume așa, ca în ultimii doi ani să revină același număr de óre, care ar reveni în școlile primare cu 6 ani, anului al cincilea, respective al șeselea”.

Pe baza dispozițiilor ministeriale de mai sus se ordonă prin acesta, ca de acum înainte, și anume cu începerea anului școlar curent, în toate școlile primare ale bisericii noastre cu limba de predare germană să se fixeze numărul de óre de mai sus pentru limba maghiară, unde se va decide învățarea separată — cu metoda directă, pe care consistoriul central o recomandă și cu această ocaziune cu insistență; — așa-dér în școlile cu o clasă, cu cel mult 3 divisiuni 8 $\frac{1}{2}$ óre pe săptămână, în școlile cu două clase, la 2 divisiuni, la olaltă 14 óre, în școlile cu trei clase cu 2 divisiuni, la olaltă 18 óre, în școlile cu patru clase, cu 2 divisiuni, la olaltă 22 $\frac{1}{2}$, în școlile cu cinci clase cu 2 divisiuni, la olaltă 21 óre, ér în școlile cu șese și mai multe clase la olaltă de asemenea 21 óre.

Fixarea unui plan de învățământ normal, consistoriul central nu o crede momentan de oportună și își rezervă acesta pentru timpul, când pe temeiul indicat în privința instrucției limbei maghiare ne vor sta la dispoziție esperiențe mai bogate și în privința aceea, că în cazul se vor pute preda cu pierderea cea mai mică posibilă și cele-lalte obiecte impuse prin lege școlilor primare și în special limba maternă.

Despre acesta, spre urmare, se pun în cunoscință on. autorități bisericesci și școlare.

Sibiu, 27 Octomvrie 1903.

Consistoriul central (Landesconsistorium) al bisericii ev. c. a. din părțile ardelenale ale Ungariei.

(ss) Dr. *Fr. Müller*,

Episcop.

(ss) *Karl Fritsch*,
secretar.

Miserii școlare.

De pe malul Těrnavei-mari, 1903.

Onorate D-le Redactor! Sunt un adept al principiilor profesate de iubita noastră „*Gazetă*”, care ca un far luminéză în calea națiunii noastre, îndemnându-ne numai spre ce e bun, frumos și folositor.

Ca atare urmăresc și de și povețele ce ni-le dă în fe-care direcțiune și cari de s'ar urma cu scumpătate, negreșit că n'am sta acolo unde stăm, ci cu mult am fi mai vrednic de numele ce-l purtăm.

Durere, sunt puțin, cari urmăză acestor sfaturii prețioase, ci se lasă în mâna sortii, conduși fiind de alte principii de o valóre mult mai inferioară.

Mai ales, de când cu ajutóarele, ce le primesc preoțimea de la stat, cauzele cele sfinte ce ne ating, sunt date uitării mai peste tot locul și pe la noi, așa că nu va mai trece mult și vom fi paralizați în cele mai multe părți.

După aceste imi permit a vă ilustra și de pe la noi un cas, din care se va vedé apriat, că cele afirmate mai sus sunt întemeiate pe adevér.

Comuna M. e comună mărișórá, cum sunt comunele pe la noi, căci numără afară de alte neamuri, numai familii de Români cam 266, după cari urmăză câteva familii de maghiari. Românii, toți de confesiune gr. cat., cu preotul și învățătorul său.

Ungurii sunt de două concesiuni, ref. rom. cat., cari asemenea au avut școala separată, dăr învățător până în toamna asta n'au avut, ci a suplinit postul de învățător preotul reformat pentru ambele concesiunile. Din toamna aceasta, cum am zis, au și Ungurii învățător calificat, care primesc un salariu aproape de 1000 cor. în care 600 cor. le dă statul, — restul concesiunile susținătoare de școlă.

Frumosă recompensă aceasta pentru un începător, față de noi, cari de abia începem ceva mai bine de 600 cor. căpătând și mâne prin amărâta de repartitiune, apoi greutatea unde rămâne, decât să oțim marea deosebire între școlarii noștri care trec la 150, și ai lor 20—25. Edificiul școlii asemenea au închiriat foarte bun și numai în vecini cu școlă gr. cat.

Tote acestea sunt făcute cu intențiune de a ne face cunosco slăbiciunea ce se observă în noi, unde școlă este amenințată din cauza multor școlari, pe cari edificiul present al școlii nici pe jumătate nu-i cuprinde.

Cu toate acestea, pare că este un blestem din ceriu, nimeni nu se mișcă, toate stau în amorțelă, ca să vină numai legea să dea un veto școlii românești. A trecut termenul de a se plăti din salariu, și cel plătit este neincassat în mare parte, ăruia despre cel din anul curent nu este statornic încă nici aruncat, s'eu modul facerii acestuia. Asemenea cuincuenalul al II ce comite conform legii, este un mare nod gordian. Antistia comunală încă are pe semne îndrumări a nu face nimica, căci ori-ce se arată de la școlă română absenții ș. a. se negliță, punându-le *ad acta*.

Treburile noastre merg așa-dăr d'anticele și cele școlastice și cele bisericesti. Prin urmare suferă din greu această comună, care ore-când a fost în stare bună.

Mai departe nu mă estiu de această dată, în speranță că cei competenți nu vor întârzi a lua măsurile de lipsă pentru îndreptarea rului, care e mare, și care de un va fi stîrpit, pôte deveni periculos și incurabil.

Un dascăl.

D-l Silvestru Moldovan ne rogă să publica în colonele fôiei noastre următoarea:

Declarațiune.

În Nr. 207 de la 12 (25) Noemvrie c. al „Tribunei Poporului“ de la Arad — fôie pe care eu nu o cetesc, neaflând nimic edificator în ea și care mi-a împrumutat-o un amic — într'un articol intitulat „Perfidie și răsbunare“ sunt atacat în un ton bătăran, ton de alt-cum obișnuit în colonele acestei fôii. Causa este, că în „Fôia Poporului“ am înfierat faptul — constatat cu mare bucurie de diarele maghiare — că redactorul „Trib. Poporului“, Ioan Rusu Șirianu a scos numerul extraordinar de-ai fôiei sale *cu text unguresc*, ca prin această să se *lingușcă prim ministrului conte Tisza István* și am accentuat, că acest fapt, pe care nu l'a comis nici un diar românesc, *constitue un păcat național*.

Din tonul vehement și cocișesc, cu care sunt atacat, se vede, că am nimerit „cuiul în cap“ deore-ce numai păcătosul pôte să se încerce a-și acoperi fărădelegea cu atacuri personale bătărane.

Eu nu pot a intra în noroiul, în care se află „Tribuna Poporului“, nu pot să-i răspund în tonul ei bătăran, cum nu pôte să o facă acesta nici un Român cinstit. Mi declar însă, că prin bătăranii păcatul neiertat nu și-l va pute ascunde dinaintea lumii ăru de altă parte nu-i va succeda, — ceea-ce intenționează și a încercat și cu alții — să mă disuguste a lucra desinteresat și după modestele mele puteri pentru prosperarea poporului românesc.

Sibiu, 27 Nov. 1903.

Silvestru Moldovan.

Adunări de învățatori.

— Nov. 1903.

Adunarea de toamnă a învățătorilor gr. cat. din despărțământul Sibiu, s'a ținut în 21 Noemvrie n. a. c. în Ocna-Sibiului. Până a intra în descrierea decursului agendelor oficiose, observ pe lângă cea mai mare satisfacție, că de astă dată membrii acestui despărțământ au dovedit un interes mai viu față de progresul atât moral, cât și material al despărțământului.

Participarea aproape a tuturor membrilor, în frunte cu activul și de toți stimatul șef al tractului nostru d-l N. Togan precum și prezența d-lor Bardosi insp. reg. pens., și protopopul Cutean, căror atât de mult le zace la inimă binele și înaintarea cauzei învățământului școlar; mersul regulat precum și ținuta demnă a membrilor, ce au dovedit în tot decursul adunării: au ridicat nimbul acestei adunări.

Interesul și zelul învățătorilor noștri față de înaintarea cauzei școlare. se va potenta, îndată-ce laudabila hotărâre adusă în adunarea generală ținută în zilele prime a lunii Noemvrie a. c. în Blăși. ca: „...Salariul învăț. de pe teritoriul arhidiececei să se ridicat la minimul de 800 corone și încassarea acestuia pe calea aruncurilor comunale...“ — va deveni un fapt împlinit, prin ce se va ușura în câțva condițiile de trai ale învățătorului. Să sperăm fără a fi înșelați!

Și de astă-dată ședințelor le-a premer celebrarea serviciului divin, la care a asistat corpul învățătorilor, executând frumos și cu multă precisiune cântările liturgice. La finea serviciului d-l protopop Togan, espunând celor prezenți în frumoșe cuvinte însemnătatea zilei precum și sfânta misiune a ingerilor, în special a archang. Michail și Gavril — a asemănat chemarea învățătorului cu a ingerilor — întru cât și învățătorul este apărătorul și ocrotitorul intelectual al elevilor: prin învățături bune și morale le desvôltă și nobiliteză sufletul și mintea, pentru a pute încunjura și a se pute feri de relele și neajunsurile, ce vor întâmpina în viață.

După 10 ore a. m. s'a început ședința primă. S'au ținut 3 prelegeri practice și o disertațiune, la finea căroră s'a ținut d-l președinte al despărț. Coman Gligor, — cuvântul de deschidere. Din instructivul conținut voi să însemn între altele un lucru de mare însemnătate pentru noi învățatorii afirmat de d-l președinte că „...unui învățător, consciu de chemarea sa, nu-i este ertat a trece nepregătit pragul școlii“, un adevăr, de care, dure-e, încă nu sunt pătrunși mulți dintre învățătorii noștri!

A fi învățător cineva, pentru-că nu-și află altă carieră; a fi învățător și a-ți face datorია numai de rușine. ori de frică; ori apoi a te cugeta numai la prima, însemnă a-ți bate joc de școlă, această instituțiune nobilă, în serviciul căreia ai intrat cu nevrednicie...!

Fiind timpul înaintat, președintele închide ședința, anunțând ședința a II-a d. a. la 3 ore.

A urmat un prânz comun. Satisfacția în urma muncii prestate înainte de amăzi, cât și veselia se vede pe fețele tuturor. Toastele încă n'au lipsit. Au tostat d-nii protopopi: Togan și Cutean, învățătorii Coman Gligor, L. Maior și I. Giurgiu.

La 3 1/2 ore d. a. s'a început ședința a II-a cu criticarea prelegerilor practice și a disertației.

La 5 ore presidentul, după exhaustarea programului, mulțamind colegilor de viu interes manifestat și cu această ocazie, mulțumind d-lui insp. reg. pens. Bardosy, d-lor protopopi Togan și Cutean, pentru bunăvoința și sprijinul ce-l prestau cauzei învățământului, precum și On. domnii preoți: Ghișoi, Vințeler, Isaia, Henteș din Ocna și Mihuleț din Sura mică, inv. Radu cât și tuturor d-nelor și d-șorelor, cari ne-au onorat cu prezența, — declară adunarea închisă.

Adunarea de primăvară se va ținé în Noul-săsesc, pe lângă un program bogat. Între altele se vor ținé 3 disertații:

a) Prin ce ocupațiuni laterale își pôte îmbunătăți învățătorul mijlocele subsistenței.

b) Importanța armoniei dintre învățător și director, pentru înaintarea cauzei școlare; și

c) Importanța desemnului în școlă populară.

Tot atunci se vor ținé încă 3 prelegeri practice de model: din fizică, din economie și din constituția patriei.

Importanța teselor alese, cât și a prelegerilor practice, pentru lucrarea căroră s'au angajat tot puteri bune, cred că va atrage atențiunea și va stîrni un interes deosebit atât între învățătorime, cât și între toți cei ce doresc binele și înaintarea cauzei școlare, — pentru a participa la proxima adunare.

La revedere!

Delaluna.

Căpâlna-de-jos, 24 Nov. 1903.

Adunarea inv. gr. cat. din „despărț. Bîla-D. S. Mărtin“ al Reuniunii inv. gr. cat. din arhidiececa gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“ s'a ținut în Tătărlău la 21 Nov. 1903.

La orele 8 s'a celebrat serviciul divin împreună cu parastas pentru repansul sufletelor învățătorilor decedați pe teritoriul acestui desp. Parastasul a fost slujit de d-l Iosif Lita, protopopul tractului Biei asistat de Vas. Smigelschi notar tractual și parochul Sâncelului și d-l Ioachim Langa parochul local, care la finea serviciului a ținut o predică despre: „Ingeri și căderea lor“, și apoi bineventeză pe învățătorii urându-le succes în lucrările lor. În decursul serviciului divin a cântat corul improvisat al învățătorilor.

La 10 ore presidentul T. Panazan deschide adunarea prin un scurt discurs. Din tractul Biei au fost prezenți 14 inv. lipsind 2 inv.; ăru din tractul D. Sămărtin a fost present 1 singur inv., lipsind 4 inv., Acestor 6 absenți nu le șic alta, de cât că decât nici acum după 6 ani de la întemeierea Reuniunii, nu participă la adunările acesteia, ni-i taxele nu și-le plătesc, declară-se decât mai vor să fie membrii și nu, ca agendele și prestigiul acestui despărț. să nu suferă din cauza lor.

Ca oșpeți am putut saluta în mijlocul nostru, afară de d-nii Iosif Lita și V. Smigelschi (cari sunt membri ordinari), pe d-nii Ioachim Langa preotul local, Romul Rus notar cerc. Tătărlău, Ioan Moldovan și Demetriu Radu funcționari la „Patria“, Emil Dragea inv. pens. Tătărlău, Ilie Surdu propr. Tătărlău și 2—3 poporenii, căroră și pe această cale li-se aduce sinceră mulțamită.

Desbateră diferitelor obiecte din program, precum în trecut așa și în present s'a făcut în cea mai frumoșă ordine.

Zaharie Macavei inv. local a ținut prelegere practică nr. 2 cu el. I, care după puțină critică s'a declarat bună. A disertat Ioan Bărbat inv. sec. în Sâncel despre „Greșelile în cultura pomilor“, durere însă, că această frumoșă disertațiune făcută și scrisă anume pentru popor, n'a avut cine să o asculte.

Vas. Smigelschi ca referent al comisiei emisă în adunarea de primăvară constatătoare din Iosif Lita, V. Smigelschi, T. Panazan și D. L. Todoran, presentă un proiect de statute elaborat de această comisiune pentru formarea unei „reuniuni de temperanță“ districtuală; statutele s'au primit de adunare, rămânând a se face ulterioarele dispoziții pentru înființarea reuniunii.

Bibliotecarul raporteză, că biblioteca desp. numără 83 opuri.

Pentru un nou period de un an s'au ales președinte Teodor Pănzan inv. prim. Sâncel, notar: Dem. Laz. Todoran inv. Căpâlna-de-jos, cassar: Petru Suciu inv. Iclod, bibliotecar: Ioan Bărbat inv. în Sâncel.

Proxima adunare se va ținé în Bîla-maghiară, de-odată cu ținerea examenului, cu care ocaziune va diserta Petru Suciu inv. Iclod.

Ca taxe de membrii pro 1903—4 au intrat suma de 48 cor. 40 b.

Mare bucurie a causat adunării epistola primită dela d-l Miron Dascăl paroch gr. cat. în Cetatea-de-baltă, care prin călduroșe cuvinte de încurajare salută adunarea, urându-i succese în lucrările ei și trimițând tot-odată și taxa de membru ordinar; și pe această cale i-se aduce sinceră mulțamită.

Inteligența din Tătărlău și jur cu această ocaziune a arangiat o petrecere de toamnă, în favorul înființării bibliotecii școlare din Tătărlău.

Deși timpul a fost destul de favorabil, totuși petrecerea n'a fot cercetată precum se credea, — așa și venitul a fost tare modest.

Inchei micul meu raport cu dorința, ca cu ocaziunea ținării tuturor adunărilor noastre se se arangeze astfel de petreceri, a căror 1/2 din venit să se dea în favorul bibliotecii noastre inv.

Dem. Laz. Todoranu,
inv. not. desp.

Carmen Sylva și contesa de Hautemont.

„Sydney Morning Herald“ publică următoarea scrisore a Reginei Elisabeta adresată în englezesce Lordului Mayor din Sydney:

„Îndrănesc să vă scriu, deore-ce nu știu cum a-și pute găsi pe buna dămnă Contesa de Hautemont, care mi-a pricinuit atâta bucurie anul trecut, trimițându-mi primele produse ale minelor ei de aur. Eu i-am scris din locuința mea de pe Rin; dăr deore-ce nu eram sigură de adresă, am recomandat scrisorea și după multe luni mi-a fost înapoiată. Dămnă mi-a scris, că e bolnavă de mulți ani, că posesiile mele au fost o mângăere pentru dănsa, și pentru a-mi arăta recunoștință imi trimite acel frumos dar. Imi părea foarte rău, decât i-aș părea ei nerecunoscoțore, după-ce și-a dat atâta ostenelă și mi-a pricinuit atâta bucurie. Ea nu pôte fi recunoscută în Sydney, deore-ce posedă o mină de aur, și totuși scrisorea mi-a fost înapoiată. Contesa are o casă la Téra, dăr eu am rătăcit scrisorea și nu pot găsi numele reședinței ei; așa că sunt foarte necăjită, nesciind, cum a-și pute-o găsi.

Acuma pentru a-o găsi, m'am gândit la această cale; adaug aceste rânduri scrisorei ce adresez contesei și vă rog să mă iertati, decât vă dau ostenelă și turbur pôte viața d-văstră activă.

Primiți espresa mării mele recunoștințe pentru ostenela d-văstră, de a găsi pe buna-voitore Dămnă și de a-i înmăna scrisorea mea.

Elisabeta, Regina României.

„Sydney Morning Herald“ comunică, că publicarea acestei scrisori a pus în legătură pe lordul Mayor cu contesa, care trăiesce foarte retrasă.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 27 Noemvrie. Ședința de ađi a dietei a fost tot așa de furtunosă ca și cea de ăru. Ea a fost presidată de br. Feilitzsch. Obstrucțiunii au inscenat ărași un sgomot mare. Barabas a atacat violent partidul liberal. Presidentul îl chiamă la ordine. Opoziția strigă: Jos presidentul! Jos sluga ticăloșă! Și pe acesta ni-l'a trimis aici împăratul! De acolo trimit pe slugile călăilor! Papp Zoltan dize, că tradițiile familiare ale lui Tisza sunt despoierea de drepturi și călcarea constituției. — Presidentul îl chiamă la ordine. S'a produs tumult mare și s'a cerut ședință secretă în care s'a discutat cu violență procedera presidentului. — Numai târđiu s'era a venit rëndul la votarea propunerii relative la ținerea de ședințe paralele. Propunerea a fost primită.

Sibiu, 28 Novembrie. Comitetul central săsesc a hotărît, ca deputații sași să intre în partidul guvernamental.

Act de recunoștință.

Splendida reușită, atât morală, cât și materială, a producțiilor noastre de binefacere (teatru și concert), arangiate în zilele din 15 și 17 Octombrie n. c., ne impune împlinirea plăcutei datorințe de a exprima și pe această cale cele mai sincere mulțumiri: d-șorelor Olivia Bardosy și Anița Oniț, pentru binevoitoria și valoroasă cooperare la concert; dirigentului corului nostru, d-lui Candid Popa, pentru ținerea probelor estra-ordinare; d-lui Pavel Cotoș și Ioan Silaghi, pentru îndeplinirea rolurilor grele, primul de regisor, al doilea de sufler; harnicilor diletauți: d-nei Elena Roșca, d-relor Elena Baciu, Elena Grindean, Eugenia Roman, Paraschiva Stoica, Elena Uenice și Beti Veza; d-lor Demetriu Axente, Panfilie Crișan, Moise Fărcaș, Valeriu Grindean, Ioan Imbăruș, Nicolae Neagoș, Ioan Părău, Nic. Stoica și G. Trifan, pentru ostenețele lor; următorilor marinimosi suprasolvenți: N. N. 10 cor., Dr. Aureliu Novac avocat (Biserica-alba) 9 cor., Dr. N. Vecerdea dir. fil. „Albina” (Brașov) 8 cor., Dr. L. de Lemenyi adv. 7 cor., Mihail Cirlea not. public (Abrud), Leontin Simonescu, secretar metropolitan, fie-care câte 4 cor.

Dr. Nistor Oprean adv. (Sân-Nicolau mare), Aurel Trif colaborator la „Teleg. Rom.”, fie-care câte 3 cor.; Dr. Ilie Iancu medic (Cisnădie), Elena Petrașcu directoarea internatului de fete, Simeon Damian adv. (Brașov), Eugenia Iovescu profesora, I. Kabbébo comerciant, fie-care câte 2 cor., Vasile Mangra vicar episcopesc (Oradea-mare), colonel Șandru, Onoriu Sasu cl. abs. (Blajel) Vas. Stan, Nic. Vătășan, Timotei Popoviciu, Dr. Petru Șpan profesori seminareali, Dr. Ioan Borcea profesor, Victor Onițiu directorul „Concordiei”, Virgil Onițiu directorul gimn. (Brașov), Pavel Cotoșiu, Ieronim Prada funcț. consist., Șarlotte Friedsam, Coriolan Stoica comt. (Seliște), Ioan Munteanu, compt. (Hățeg), Dr. Tiberiu Brelicean, secret. „Albinei”, Dr. Caius Bredicean (Lugojit), Dr. Gavril Cosma adv. (Beuș) câte 1 cor.

D. Popoviciu învăț. (Sadu) 40 bani, d-șorei Maria Gabor, pentru vânzarea biletelor teatrului; „Reuniunii meseriașilor și neguțătorilor din Poiana” pentru ofertul de 4 cor.; tuturor contribuabililor în palăria „Dumedeu veda”, cu care subsemnatul president a încasat în favorul fondului văduvelor și orfanilor meseriași români cor. 3504.

Din venitul curat cu cor. 60132, am adaus cor. 17328 fondului „Darurilor de Crăciun”, cor. 100 fondului „Masa învățăceilor”, cor. 100 fondului de 20 bani pentru cumpărarea casei, cor. 20 fondului, Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru”, cor. 38,04 fondului „văduvelor și orfanilor”, er' restul s'a adaus la fondul disponibil.

Sibiu, 1 Noembrie 1903.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Victor Tordășianu, I. Apolzan,
president, notar.

O statistică interesantă.

O interesantă statistică a populației globului pământesc a fost publicată de Zeller, directorul comitetului de statistică din Württemberg, în „Jurnalul general al misiunilor”.

După această statistică numărul locuitorilor pământului ar fi de 1,544.580.000 de suflete; dintre aceștia creștini: 534.940.000, evrei 10.860.000, mohamedani 175.230.000, păgâni 823.420.000.

Printre păgâni, cari și azi sunt mai mulți ca creștini, cei mai mulți sunt credincioși ai lui Confucius, vr'o 300.000.000.

La fie-care mie de oameni din lume vin 346 creștini, 7 evrei, 114 mohamedani și 533 păgâni.

E interesant de a asemăna aceste date numerice cu datele timpului trecut, înainte cu 100 ani. Se află un calcul făcut de geograful francez Mal-Brun, după care atunci se numărau 220.000.000 de creștini și 5.000.000 evrei, pe când populația pământului întreg număra până la 545.000.000. Dăr cifra din urmă pare a fi prea puțin vrednică de credință spre a se face dintr-o înșiră de ore-cari concluziuni temeinice. Cu siguranță se poate spune, că numărul creștinilor crește cu mult mai repede de cât al altor religii.

Așa ne înfățișează amestecul cel mai înpestrat de religii. Aici mai mult de a treia parte a populației se ține de doc-

trina lui Confucius, a patra parte de la Brahma, câte o șeptime mohamedani și budisti, er' celelalte religii la un loc fac abia a 10-a parte a populației asiatice.

În Africa aproape trei sferturi de locuitori se țin de politeism (credători în mai mulți Dumnezeu), în rënd cu acesta numai legea lui Mohamed (turcească) dispune de un însemnat număr de credincioși așa că din o mie de africani se țin de densusul aproape 230 de oameni, și după datele unor exploratori ai Africei, Islamul și acum are o mare putere de răspândire.

Asia și Africa sunt locurile cele mai timpurii ale culturii omenești, în primele vechuri creștinismul a ocupat iute în aceste părți ale lumii o poziție solidă, dăr în urmă el a fost aproape cu totul nimic, și numai de vre-o 100 sau 150 de ani în urmă crucea lui Christos a început să străbată ărași, cu încetul și cu greutate în aceste întinse părți ale lumii.

În timpul de față Europa, America și Australia cu Polinesia sunt părțile, unde majoritatea populației aparține creștinismului.

Din aceste date statistice se vede ărași cât e de neînsemnată partea de populație a nemului omenești, care s'a înclinat la picioarele sfinte crucei și s'a luminat cu lumina adevărului lui Christos, și câtă omenire șade încă în umbră și în întunecul morții. Multă muncă mai așteptă pe predicatorii creștini, până când lumina învățării evangheliei va străbate în aceste întinse părți ale întunecului celui mai din afară.

POVEȘTE.

Lămăile ca lec. — În multe cazuri, în loc de medicamente, se pot întreouința cu un ore-care folos lămăile.

Așa d-e, se pște face o baie foarte plăcută în chipul următor: Se storc 3—4 lămăi în apă, și se lasă să stea o jumătate de oră în baie, pentru ca sucul lămăilor să se pôte amesteca bine cu apa. Impresiunea de răcoare, ce o face această baie, care înmăie în mod plăcut pielea corpului, este în adevăr surprinzătoare. În India-vestică, lămăia adese-ori e întrebuințată în loc de săpun. Indigenii de acolo, când voesc să și spele mâinile, și-le udă cu zémă de lămăie, apoi le bagă în apă, le frecă bine și mâinile lor se curăță foarte bine.

Lămăia mai are un dar neprețuit asupra pielei obrazului. Câteva picături turnate în apa de spălat, fac să dispară petele grase și fac pielea môle și trandafirie.

Înainte de culcare, cine se frecă pe față cu puțină zémă de lămăie, lăsând ca această zémă să se usuce scapă de micile coșuri ce se ivesc pe față, mai cu zémă în timpul verii er' pielea dobândește o frăgețime deosebită. Continuându-se acest procedeu, pielea rămâne în aceeași frumoasă stare, decât nu cumva intervin alte bôle.

Lămăile mai sunt bune pentru îngrijirea dinților. Câte-va picături turnate într'un pahar de apă pentru clătit gura, influențază puternic asupra mucoselor și le face mai rezistente.

Spălându-se părul capului cu o astfel de apă, dispăre mătreața: er' părul devine mai môle și mai des ea mai nainte.

Póme ca medicament. Zama de alămăie, de agrișe, de smeură dau un medicament inviorător celor ce sufer de friguri. Stugurii încă se recomandă pentru cură cu deosebire la constipații, hypochondrie, hemoroide, șoldiună și în anumite cazuri de catar cronic de piept și tuberculoză plămânilor. Influența binefăcătoare a

strugurilor se atribuie mai ales efectului purgativ a zaharului, și a sărurilor ce conțin strugurii. Efectul constipant al afinelor prospete seu uscate este cunoscut peste tot la popor. Zama pepenilor și a lebenițelor este bună pentru rinichi. er' zama de lămăe o recomandă doctorii pentru șoldiună și reumatism.

Curățirea pieptinelor. Dinții peptinelor dese adesea se astupă prin praf și unsóre. Decă peptinele se lasă timp mai îndelungat necurățite, fibrele cornului se atacă de acidul unsórei și dinții astfel slăbiți se rump. Spre a conserva peptinele, este necesară curățirea lor. Peptinele trebuie periate cu o perie aspră de dinți muiată în spirt de salmiac apoi limpezite cu apă slabă de sodă, după care ele pot fi imediat întrebuințate. Prin astfel de curățire, peptenele se pôte conserva foarte mulți ani.

Întrebuințarea spiritului de salmiac. Argintăria, orî cât de învechită ar fi, se pôte face ărași strălucitoare, decât se aședă într'o soluțiune de $\frac{1}{4}$ apă și $\frac{1}{5}$ spirt de salmiac, de unde după ce se scóte, se spală și curăță. Covórele chiar și cele de colorii deschise și delicate își redobâdesc colórea, decât după ce s'au bătut se șterg cu o cârpă muiată în apă cu salmiac. Într'un litru de apă se pune 2 linguri de salmiac. După aceea covórele se frecă cu apă curată. În acest mod se curăță și mobila înveșcută în pluş. — Hainele negre prăfuite și devenite sure, după ce s'au periat bine, se întind pe o scândură de călcat, se spală de sus până jos cu un burete curat muiat în apă cu salmiac (apă și salmiac în părți egale) apoi se întinde peste ele o cârpă, se calcă și se pun în cuier să se usuce. Petele de cernălă se scot din postavul verde de pe buiron cu spirt de salmiac amestecat în părți egale cu spirt de terpenin, frecându-se mai de multe ori după olaltă.

Césornicul făr' de noroc.

(Istoriă morală.)

Pe moșia mare și întinsă boerescă, trăia un morar; morarul boerului. El dinapreună cu nevastă-sa, trăiau foarte simplu și competați — însă foarte îndestuliți și fericiți. Prin hărnicia lor își făcuse o avere frumoasă. Boierul îi iubea, vădându-i atât de silitori.

Odată boierul mergând cu unele afaceri în capitala țerei, își aduce aminte de credinciosul său morar, și la reîntorcere îi aduce din capitala țerei, ca dar, un césornic frumos. Morarului îi plăcú foarte mult césornicul și și-l atěrnă de curéna cea simplă a lui, cu care era încins. Într'aceea vădându-l femeia sa, îndată îi dîse:

— „Nu-ți stă frumos, bărbate, așa. Cum, ăra-ți mai bine un pieptac frumos de postav și de el să-ți atěrnă césornicul, căci uită-te numai la boerul nostru, că așa pórtă și el césu”.

Morarul își vindú vre-o 2—3 litre de bucate și-și cumpără pieptar.

— „Acum pieptar am, mi-ar ședé foarte bine să am și nisce pantaloni frumoși, apoi un căput și o pălărie. — Avându-le acestea, nesmintit trebuie să-mi cumpăr și papuc; la naiba! cum mi-ar ședea de prost, domn desculț, orî în opiniei. Drept a avut nevastă-mea, ca să mă uit numai la boer și cum e el, așa să mă îmbrac și eu. Merg să-mi le cumpăr toate astea”, își dîse morarul.

Lucrurile costau parale, pe cari le făcuse ărași din bucate. Morarul era pus în rënd de-ocamdată. Vădându-l morărita, începú la el: „Tu îmbrăcat bine și frumos ca un domn, eu desculț și sdrențósă ca o țigancă. Ce, nu ți-ți rușine cu mine? Vino

și-mi cumpără haine de dómná, decât te-ai făcut domn”.

Bietul morar n'avu încătrău, trebuia cumpere și nevastei sale haine domnesce. Bani acum nu-i putú face diu bucate, — oi fú silit a-și vinde o vituță, două.

— „Ei, bărbate dragă, noi suțem domni și ca domni noi nu putem trăi în casa asta, trebuie să ne facem lucruri domnesce în casă, căci decât vine cineva, mi-ai fi rușine, vădându-ne ce fel de mobilă avem în casă.”

Acum începú a-și vinde celelalte vituri pentru a-și cumpăra mobile „domnesce” în casă.

Hainele ce le cumpărase dintăiu, și cam stricase și învechise, trebuiau cumpărate altele. Tóte acestea costară o sumă deie de parale pe cari le făcúrá vânzarea bucatelor și vitelor ce le mai rămăsese. În urmă se schimbărá ómenii morari cu totul, pretinđend din ce în ce alinoini.

Ne-avéud paraie, își zălogiră pământurile; neputéndu-le rescúmpăra, le perdú pe tóte, ajungénd la sapă de lemn.

Așa calic merse morarul la boer și dîse: „Na-ți cocóne césul”. Mai bine nu mi-l fi cinstit, căci nici o bună nu mi-ai făcut”. Acesta e césul ce-l făr' de noroc al meu”.

Învățătură se iei de aici, frate Boer máne. Trăește simplu și competaț. Nu lua după spiritul lumii (moșă). Nu te măsura cu cei de-o stare mai bună de câtăta! Ține strins la portul și obiceiurile strămoșesci.

Roșia-montană, Septembrie 1903.

Inv. Marian Sasu-Ungur.

Anecdote.

Un moșneag și o babă, améndoi foarte beții, vădénd odată la trezie, că se prăbatjocuresc și se sărăcesc cu beția lor, hărătesc ca să nu mai bea. — Baba însă întrébă că ce vor face decât-i vor cinsti un aldămaș? — Atunci, dăr numai atunci vom bea răspunde moșnegul, ca să nu stricăm obiceiul și cheful celui ce ne-ar cinsti. — Astfel trecură vre-o 3 zile fără să mai bea. — Dăr diavolul care-i în rachiul dormé și nici mâna-tirî nu face. — Eă într'o di îi vine babei dorul rachiului! — Ce să facă? Apucă un blid și-l vinde moșnegului și apoi se pun să bea aldămaș. — A doua di vinde moșnegul babei o cocioră și așa în tóte zilele, până în urmă au murit améndoi de beție.

Un țigan avea o óie, care-i perise. Mergénd el supérat pe drum, îl întrébă un Roman, care-l întelnește: Da ce ești așa de supérat Faraóne? — Da cum să nu fi supérat răspunde țiganul, când mi-au perit óiele! — Și multe ai avut în întrébă Romanul? — Una albă și mai puțințele negre răspunde țiganul.

La pórtă raiului stau doi bărbai și cer intrare. St. Petru care tocmai în acea di păzia pórtile raiului, ca să nu intră vre-un nechemat, îl întrébă întâiu pe unul: „Ai fost însurat fiule?” „Da” răspunde cel întrébat cu un suspin adénc. — Atunci intră într'u împărăția ceriului, că ți-ai ispășit pécatele tale pe pământ.

Deci se îndrěptă St. Petru și către celălalt bărbat, care încă doria să intre în raiu, tot cu acea întrebare. — Cređeți că sf. Petru se va îndura și mai mult densusul, el răspunde; „Da am fost însurat și chiar de două-ori” — „Piei de aici” dîce atunci cu mánie sf. Petru. — „Gogoman! ca tine nu ne trebuiesc noué în raiu”.

Un tâlhar intră într'o nópte în casa unui sárac și băjbăeșce prin întunec, dăr ar afla ceva. Sărăcul, care se trezise și dîce: Frate! tu cauți să găsești ceva prin întunec într'o casă, unde eu nu găsesc decât mare nimică.

Cum te chemă? Moși răspunde un bănaș, întrebând. — Cum îl chemă pe tată? N'am tată. — Cum o chemă pe mama? N'am nici mamă. — Ei bine, cum n'ai nici tată, nici mamă, cum ai venit pe lume? Mătușa mea a pățit o nevoe spune Moși.

MULTE ȘI DE TOTE.

Alegerea morții.

O execuție care a avut loc de curând Salt Lake City în statul Utah, atrage atenția asupra unei ciudățenii a legislației acestui stat.

Era vorba de un anume Peter Mortensen, care împușcase cu focuri de revolver, din răsunare, pe un anume James Jay.

Peter Mortensen fusese băgat în închisoarea statului. I-se dăduse alegerea morții sau de executare. El ar fi putut fi răzuit sau omorât prin electricitate. A refuzat însă și obținut morțea prin împușcare.

Acosta s'a făcut în virtutea unei legi, care nu există în nici o altă parte a Statelor Unite, și pote a lumii, și prin care condamnații au dreptul, în statul Utah a-și alege morțea pe care o preferă.

Arta de a omori.

Un dijar special din Statele-Unite, nume „American Inventor“, povestesc o nouă invenție, care interesează arta războiului și se datorează d-lui William Youlton din Brighton.

Instrumentul pe care inventatorul l'a numit „hyposcop“, consistă dintr'o serie de plăcuțe puse în mod perpendicular într'un rînd, în forma de L, care se aplică puștei, în fața bateriei.

Acosta permite trăgătorului a ochi cu precizie, fiind el însuși ascuns și prin asta păzit de glonțele inamice.

Hyposcopul este înzestrat cu două ochiuri, permițând ridicarea sau coborîrea plăcuței superioare, spre a regula tirul după instanța unde este plasată ținta de atins.

Greutatea instrumentului este de aproape 500 grame. Dacă o oglindă se sparge în întâmplare, ea pote fi înlocuită foarte ușor.

Hyposcopul nu a fost încă adoptat în Anglia, dar un proiect de lege a fost depus în acest scop la parlament și va fi discutat în Martie viitor.

Calendarul săptămânei.

Calendar. iul. v.	Calendar. Greg.
16 S. ap. și ev. Mat.	29 1 Adv. Saturn
17 Păr. Gregor. ep.	30 Andrei
18 S. Plat. și Rom.	1 Dec. Eligiu
19 S. p. Avdia Var.	2 Aureliu.
20 C. p. Gr. Decap.	3 Franz Xaver
21 Intrarea în biserică.	4 Borbara
22 S. apost. Filim.	5 Sava

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 27 Nov. 1903.

Măsura sau cantitatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fi
H. L.	Grâul cel mai frumos	13	30
"	Grâu mijlociu	12	80
"	Grâu mai slab	12	60
"	Grâu amestecat	9	70
"	Săcară frumoză	8	40
"	Săcară mijlocie	8	20
"	Orz frumos	7	20
"	Orz mijlociu	7	—
"	Ovăș frumos	5	25
"	Ovăș mijlociu	5	10
"	Cucuruz	9	—
"	Mălaiu (meiū)	8	—
"	Mazăre.	16	—
"	Linte	17	—
"	Fasole	12	—
"	Sămență de in	15	80
"	Sămență de cânepă	7	50
"	Cartofi	2	—
"	Măzarișche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de berbec	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt	42	—
"	Său de vită topit	60	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“,) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca redșteptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iernă anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acosta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca orî și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român s'e p'otă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeu între noi, a fost tot-deuna o dorință vină a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multa îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se p'otă procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Anunț de licitație.

În 14 și 15 Decembrie st. n. a. c. se va vinde cu licitație în localul casei de Zălôge, dela ôrele 8—11 a. m. și dela 2—4 ôre p. m. **obiectele amanetate** în luna lui Octombrie și și Sept. 1902, până inclusive cu nr. 18038—1902, a căror termin a espi rat și nu s'au rescumpărat

Obiectele care se vor vinde sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Ciôle, Cositor, flanelle, haine bărbătesci și femeiesci, Cisme, ghețe și altele.

Vîndărea se face cu bani gata. Răscumpărarea sau înoirea amanetelor se p'otă face numai cu o ȳ înainte de licitație.

În ȳua vîndării cu licitație nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 18 Noembrie 1903.

Oficiul casei de amanete din Brașov. (1166)2—3

O prăvălie cu coloniale (Spezerei) ferărie și sticlărie în Năsăud, cu clientela bună, din cauză strămutării domiciliului este de vîndare cu condiții favorabile.

Info-mații la D-nul Iulius Müller în Năsăud. 1—3.1174.

De vîndare.

Casa din colț, din ulița nouă de sus este de vîndare din mână liberă.

Informațiuni se pot lua în farmacia „La biserica albă“ Strada Vămei nr. 8. (1165,2—3)

AVIS!
Am onôrea a aduce la cunoștința On. public, că **am mutat Atelierul meu de BRODERIE** din Strada Castelului — în Strada nouă de sus nr. 16. — Aci se află tôte mostrele de brodat și se tipăresc flori, girlande și monograme. **Mare asortiment în Broderie** albă și colorată se află la mine
Cu tôte stima
A. Smidts.
2—3.1173

IMPORTANT pentru cei ce suferă cu stomacul.
Lipsa de apetit, durere de stomac, grătă, durere de cap, în urma misturii rele, slăbiciune de stomac, indigestiune, colică etc. Vindecă cu siguranță renumitele și veritabile
PICĂTURI DE STOMAC MARIAZELL ale lui **Brady.**
Mii de scrisori de mulțumită și recunoștință! Prețul unei sticle cu instrucție 80 b. Sticlă mare 1 e. 40 b.
Se capătă în farmacii.
Depou general: Farmacia **C. Brady**, la „König v. Ungarn“ în Wien.
Se trimite franco broșura specială.
Contra 5 e. se trimite 5 sticluțe mic. Contra 4 e. 50 b. 3 sticle mari.
Se avertizează contra falsificătoilor. — Picăturile veritabile **Mariazell**, sunt prevedute cu marca de sus și subsciere.
Reprezentanța pentru Ungaria: Farmacia **JOSEF v. TÖRÖK** Budapest Königsgasse 12.

LA H. OSTERZETZER CLASORNICAR, BRASOV
Strada Porții nr 16, este **MAGAZINUL** cel mai ieftin de a-și procura Ciasornice obiecte de aur și argint. Serviciu solid. prețuri fixe.

„Trompeter von Säkkingen“
Fără instrucție se pot escuta 800 piese musicale.
„Honfidal“, „Rakoczyinduló“, „Krampusz csárdás“, „Arva rozsa virágzik“, „A világon a leg-árabb én vagyok“, „A falu rossza“, „Hymnucz“, „Hunyadi László“, și alte circa 800 piese musicale alese, p'otă escuta imediat ori și cine fără studiu său canoscință de note, pe trompeta nou inventată și frumos ajustată: [1144.]
„TROMBINO“, prin simpla introducere a noteior. Trombino care pretutindenți au făcut senzație, cu instrucție lesne de înțeles și conspect de cântece costă:
I. Sortă fin cu 9 tonuri fl. 3.50.
II. „ „ „ 18 „ „ 6.50
Note pentru I. Sortă 20 crucerî.
„ „ II. „ 40 „
Trimiterea cu rambursă numai dela: **Heinrich Kertész, Wien I. Fleischmarkt 18—159.**

Mare deposit de Pânzărie a lui Benedict Schroll.
FRAȚII ȘIMAY
Brașov, Têrgul grăului nr. 3.
Trusouri complete pentru mirese; deposit de **ALBITURI** și **PANZERII** de masă; asortiment bogat de Confecțiuni pentru dame, articole de modă, indigene și străine.
Se primesc comande pentru **vestminte de dame și bărbați**, care se vor escuta cât se p'otă cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.
Deposit mare de Pânză de Olanda și Pânzături calitatea cea mai bună.

La prea înalta poruncă a **Maiest. Sale Apost. c. și reg.**
a XXIII. Loterie de stat c. r.
pentru scopuri de binefacere comune militare.
LOTERIA acosta unică în Austria legal concesionată, conține: **19.382 câștiguri în bani gata** Suma totală coróne **512,880.**
Câștigul principal **200.000 Coróne bani gata.**
Tragerea urmază irevocabil la 17 Decembrie 1903.
Un los costă 4 coróne.
Losurî se capătă la secția loteriilor de stat în Viena III Vordere Zoll- amtsstrasse 7. Colectanți de loterie, Traficî, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.
Losurile se trimit franco.
Dela Direcția c. r. a loteriei. Secția loteriei de stat.

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1832 de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA) Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tr.

Nr. 3598—1903.
Lkvi.

Arverési hirdetés.

Zernest község képviselő testületének 1903 évi Október hó 11-ik napján hét jegyző könyvi pont alatt hozott határozata alapján a községi elöljáróság ezennel, közbirre tesz, hogy a község tulajdonát képező s alább részletezett erdő rezekben található s a rend. gazd. üzemterv becslési adatai szerint megállapított épületi cellulose s tüzi fa mennyiség a községi irodában a járási főszolgabíró úr elnöklete alatt s a törösvári m. kir. járás erdő gondnokság közbenjöttével 1904 évi Január hó 3-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek egészben esetleg részletesen is el fog adatni.

1. A „Bercul“ erdőrezsben a ü 0 II 0.3. III tag. 78.9 osztag az 1902 évre kijelölt 78.197 kat. holdon kiszálalható 1000 (egy ezer) m³ lucz és jegenye fenyő épületi és cellulose 200 (két száz) m³ bükk tűzifa.

2. A „Juda“ erdő részben „r. ü“ 0 I tag 9.12.13 osztag az 1899—1904 években kijelölt 282.59 kat. hold vágás-területekben található 10758 (tiz ezer hétszáz ötvennyolcz) m³ luczfenyő épületi és cellulose, és 30393 (harmincz ezer háromszáz kilenczven három) m³ bükk-tűzifa.

Kikiáltási árak: az 1) pont alatti famennyiségre 3040 kor. azaz három ezer negyven korona. a 2) pont alatti famennyiségre 26075 kor. azaz huszonhat ezer hetvenöt korona.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz képpen az árverés kezdete előtt az árverési elnök kezéhez lefizetni.

A bánatpénz összege, ha az ajánlat mindkét erdőrezs faanyagára tétetik, 2921 kor. 05 fill., ellenben ha az ajánlat a két erdőrezs faanyagára külön-külön, vagy csak egy erdőrezs faanyagára tétetik, ugy az 1) pont alattira 304 kor. azaz háromszázötty korona, a 2) pont alattira 2607 05 kor. azaz kétezer hatszázhet korona 05 fillér.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyekben határozottan kiteendő az is, hogy ajánlattevő az árverési szerződési feltételeket ismeri s azokat magára nézve feltétlenül kötelezőknek elfogadja, a szóbeli árverés kezdete előtt elfogadtatnak, a törösvári szolgabírótság által. — Később beérkező vagy bánatpénzzel el nem látott ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A részletes becslési adatok a törösvári m. kir. járási erdőgondnokságnál, az árverési szerződési feltételek Zernest község elöljáróságánál megtudhatók.

Zernesten, 1903. évi november hó 25-én.

Ión Coleșiu,
bíró.

Voda János,
jegyző.

BANCA de asigurare „TRANSYLVANIA”

intemeiată la anul 1868.

SIBIU, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

Asigurază în cele mai avantajoase condiții: contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificiile de ori-ce fel, mărfuri, mobilie, vite și produse economice etc. asupra vieții omului în toate combinațiile, capitale pentru casul morții, asigurări de zestre, de copii, viață, rente etc. etc.

ASIGURĂRI POPORALE FĂRĂ CERCETARE MEDICALĂ.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Fonduri de rezervă și de garanție specială, cu finea anului 1900:

1.303,572 corone 15 bani.

Valori asigurate contra incendiulul: Capitale asigurate asupra vieții
72.420,299 corone. 9.248.543 corone.

Pentru despăgubiri de incendii 3.003.550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2.738.793 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela: DIRECȚIUNE în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 5, et. I., curtea I., precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Agenturi principale:

in Arad, Brașov, Cașovia, Clușiu, Timișoara și Făgăraș.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (in embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacități ale clinicele din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis și Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

indigen, după sistem francez cu dop de controlă al institutului de analiză al Reun. gen austr. a farmaciștilor din Viena.

0 sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 2-60.

Se află de vânzare în toate băcăniile și magasinete de delicatesses din Brașov.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (in embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

A nu trece cu vederea!

Avem onórea a aduce la cunoștința Onor. public, că pentru **SESONUL de ÉRNĂ** a sosit un transport nou de resturi de mărfuri de lânărie din cele mai moderne, pentru rochiile de Dame și haine bărbătești ș. a. ca:

- Mătăsării. Bluse negre și colorate,
- Flanele de calitate foarte fină,
- Stofe de dolu de toate prețurile,
- Barchent, Flanele de Tennis, numai I-a calitate bună.

Onor. Dame sunt rugate în interesul lor propriu a se edresa în cas de lipsă, cu totă încrederea la noi, asigurând un serviciu reel, cu mărfuri ieftine și solide.

Cu totă stima

RESCHNER & SCHWARTZ.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

De decă de ani se întrebuințază cu mare succes contra **soldinei și reumatismului KRIEGER**

REPARATOR

brevetat prin lrg.

În spitalul St Rochus (Bdpesta) din 136 casuri, 129 au dobândit deplină însănătoșare.
1 sticlă mare 2 cor., 1 sticlă mică 1 cor.
Se capătă în farmaciile Se se ferescă de imitații.

Cel mai bun mijloc pentru vindecarea anemiei, lipsa de apetit, galbinare, nervositate și întărirea oopiilor slabi este Preparatul **KRIEGER'S**

Tokajer China-Eisen-Wein.

Calitățile superioare ale acestei beuturi cu gust sunt aprecuate și de consiliu sanitar și minist. de interne au dat înviorarea se se recomande.
1 sticlă mare 6.—cor. 1 sticlă mică 3.20 cor.

Mijloc perfect pentru curățirea feței și conservare frumseței — Efect miraculos e

AKACIA-CRÉME.

Acastă vestită Crème este nevătămătoare nu conține nici lumb, nici argint vin, înfrumusețază și înviorază fața. Brevetată legal. Articol foarte plăcut de dame distinse.

AKACIA — Crema 2 Cor.
— Pudra 1 „
— Săpun 1 „

Deposit principal:
FARMACIA KROHNER,
BUDAPEST VIII,
Kálmán-tér.

Se capătă la farmaciile, dar se se oară totdeauna „Preparatul Krieger's“

MAREA BANCRUTĂ!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici-continental european și marea fabrică de argintărie s'a văcut necesită să dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă.
Eu sunt imputernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză;
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată;
- 6 linguri de argint patent american;
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent american;

- 1 lingură de argint pentru supă patent american;
- 1 lingură de argint pentru lapte patent american;
- 6 cesel Victoria englez-sci;
- 2 candelabre de masă;
- 1 strecurătoare pentru caviar;
- 1 zaharnița;
- 42 bucăți la un loc fl. 6.60.

Tote cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de **fl. 60.**

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colora argintului 25 de ani, despre ceea-ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori-cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însă se nu trecă cu vederea ocașiunea acastă favorabilă, de ași procura acastă garnitură pomposă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri de nuntă, crăciun și anul nou! și în economia casei.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**

Telephon Nr. 7114.

Exporthaus von amerik. Patent Silber-waarenfabrik **WIEN, II., Rembrandtstrasse 19**

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală sau cu trimiterea sumei înainte. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Extras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și să-mi mai trimiți încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvár. Exelens Baronin Bánffy.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și să-mi mai trimiți încă una. Bozovics, Sándor Keresztessy, sup. efect.

Stimate Domnule!

Sunt foarte mulțumit cu garnitura. Mă rog a-i trimite și sóreii mele, baronesei Nyary nasc. de Somogyi, trei asemenea garnituri la Szunto. Baron Julius Nyary.